

Certifikace kosmetických prostředků jako "přírodní" a "organic"

Bendová Hana RNDr.

Národní referenční centrum pro kosmetiku
Státní zdravotní ústav Praha

Kosmetika "přírodní" a "organic"

---

trend současnosti - návrat k přírodě

přírodní výrobky

- ↪ **suroviny benefit pro člověka**
- ↪ **šetrnost k životnímu prostředí**
- ↪ **obsahují přírodní látky - rostlinné oleje, tuky, vosky, rostlinné extrakty, éterické oleje, aromatické minerály - získané biologickou kultivací nebo sběrem za kontrolovaných podmínek**

Kosmetika "přírodní" a "organic" závazné předpisy

↪ kategorie "**PŘÍRODNÍ**" a "**ORGANIC**" ani specifické požadavky **nejsou** stanoveny **žádným obecně závazným předpisem**

↪ **platí obecný zákaz klamání spotřebitele**

Zákon č.258/2000 Sb.,(v platném znění),§ 29, odst. 6

"Výrobce, dovozce ani distributor **nesmí** při značení finálních KP, jejich propagaci nebo nabízení k prodeji použít texty, názvy, obchodní značky, vyobrazení nebo symboly, které by přisuzovaly finálním KP vlastnosti, které nemají."

Kosmetika "přírodní" a "organic" závazné předpisy

---

certifikace KP na kategorie

"PŘÍRODNÍ" a "ORGANIC"

dobrovolná certifikace

Kosmetika "přírodní" a "organic" zařazení v systému předpisů

Zákon č. 102/2001 Sb.,

o obecné bezpečnosti výrobků (v platném znění)

§3 Obecné požadavky na bezpečnost výrobku

- odstavec (2)
- odstavec (3)
- odstavec (4)

Kosmetika "přírodní" a "organic" zařazení v systému předpisů

---

odst.2

Za bezpečný se považuje výrobek splňující požadavky zvláštního právního předpisu...

např.: - vyhl.č.26/2001 Sb., o kosmetických prostředcích, ...

Jestliže však takovýto právní předpis stanoví *pouze některá hlediska bezpečnosti*, ostatní hlediska se posuzují podle tohoto zákona.

Kosmetika "přírodní" a "organic" zařazení v systému předpisů

---

odst.3

V případě, že neexistuje zvláštní právní předpis...za bezpečný se považuje výrobek, který je ve shodě s právním předpisem členského státu EU, na jehož území je uveden na trh,...

odst.4

Pokud se bezpečnost výrobku nestanoví podle odstavce 2 nebo 3, posuzuje se podle české technické normy...

Kosmetika "přírodní" a "organic" zařazení v systému předpisů

---

odst.5

V případě, že se bezpečnost výrobku nestanoví podle odstavce 2 až 4, posuzuje se bezpečnost výrobku podle

- a) české technické normy...
- b) národní technické normy členského státu EU, ve kterém je výrobek uveden na trh,
- c) doporučení Komise stanovující pokyny pro posuzování bezpečnosti výrobku,
- d) pravidel správné praxe bezpečnosti výrobku uplatňovaných v příslušném oboru,
- e) stavu vědy a techniky,
- f) rozumného očekávání spotřebitele týkajícího se bezpečnosti.

Kosmetika "přírodní" a "organic" jako specifická kategorie

Vymezení a specifikace požadavků

NATURAL COSMETIC PRODUCTS

odborná publikace

Výbor expertů pro kosmetiku

Rada Evropy, 2000

"Přírodní kosmetika" v dokumentech Rady Evropy

NATURAL COSMETIC PRODUCTS

- definice "přírodního kosmetického prostředku"
- požadavky na výrobu ingrediencí
- požadavky na parfémy, konzervanty, emulgátory
- požadavky na zhodnocení bezpečnosti
- možnost označení "*přírodní kosmetický prostředek*"

Referenční oborový materiál - závazný pro členské státy

Partial Agreement in the Social and Public Health Field

ČR v pozici "observer", zažádáno o řádné členství

"Kontrolovaná přírodní kosmetika" kriteria výboru Rady Evropy

---

Přírodní kosmetický prostředek je výrobek, který obsahuje přírodní látky rostlinného, živočišného nebo minerálního původu nebo jejich směsi. Nesmí obsahovat kontaminanty poškozující zdraví a látky alergenní.

Suroviny přírodního KP je možno získávat pouze fyzikálními metodami (např. extruzí, adsorpcí, centrifugací, filtrací, destilací, mražením, sušením, extrakcí do vody, alkoholu nebo jiných ředidel přírodního původu).

"Kontrolovaná přírodní kosmetika" kriteria výboru Rady Evropy

---

Jako parfémy lze použít pouze přírodní látky izolované fyzikálními metodami.

Nelze použít synteticky připravené esenciální oleje, přírodně - identické parfémy a chemicky modifikované přírodní suroviny.

Jako konzervanty je možno použít pouze kyselinu benzoovou, propionovou, 4-hydroxybenzoovou, salicylovou, mravenčí a jejich soli, kys. sorbovou, 2-phenoxyethanol a benzyl alcohol.

"Kontrolovaná přírodní kosmetika" kriteria výboru Rady Evropy

---

Výrobek s obsahem konzervantu musí nést nápis:
"konzervováno..." s uvedením názvu konzervantu v
blízkosti označení "PŘÍRODNÍ KOSMETICKÝ
PROSTŘEDEK"

Jako emulgátory lze použít pouze ingredience
získané hydrolýzou, esterifikací nebo
reesterifikací z látek přírodního původu:

tuky a oleje, vosky, lecithiny, lanolin, mono- oligo- a
polysacharidy, lipoproteiny, proteiny

Instituce provádějící certifikaci

BDIH Německo

Ecocert Francie

Soil Association Velká Británie

ICEA Itálie

COSMEBIO Francie

COSMEBIO

BDIH Německo

kriteria pro certifikaci

Kontrolovaná přírodní kosmetika

- ↪ suroviny **především** rostlinné nebo minerální
- ↪ rostliny pěstované organicky, biodynamicky nebo rostliny divoce rostoucí
- ↪ suroviny získané s ohledem na životní prostředí a sociální podmínky v dané lokalitě
- ↪ ekologická výroba
- ↪ použití **většiny** syntetických ingrediencí je nepřijatelné
- ↪ zákaz testů na zvířatech u surovin
- ↪ materiály z mrtvých obratlovců jsou zakázány
(kolagen, elastin, ceramidy, norkový olej, vorvaňovina)

BDIH Německo

kriteria pro certifikaci

- ↪ **zákaz syntetických barviv, parfémů, silikonů, parafinu, vazeliny, dalších látek z ropy a ethoxylovaných látek**
- ↪ **omezené využití konzervantů, emulgátorů, tenzidů; pouze z rostlinných tuků, olejů, vosků, cukrů, škrobů a bílkovin, z lecithinu, lanolinu a včelího vosku**
- ↪ **GMO jsou zakázány**
- ↪ **obaly pouze recyklovatelné - environment friendly**
- ↪ **zákaz radioaktivního záření - mikrobiální čistota**

ICEA Itálie

kriteria pro certifikaci - značení

ICEA - jedna z největších certifikačních organizací v Itálii i Evropě - certifikuje výrobky značené jako "**organic**", "**šetrné k životnímu prostředí**"

Zakázané suroviny

- ↪ PEG, PPG deriváty (např. emolienty, rozpouštědla...);
- ↪ ethoxylované látky (např. emulgátory...);
- ↪ detergenty, které jsou agresivní pro kůži;
- ↪ látky, které mohou poškodit životní prostředí;
- ↪ složky, které mohou obsahovat karcinogenní nitrosaminy;

ICEA Itálie

kriteria pro certifikaci - značení

Zakázané suroviny

- ↪ **látky zvířecího původu (např. kolagen, elastin, placenta, keratin, chitosan, heparin, kys. hyalurnová...)** ;
- ↪ **konzervační látky (např. formaldehyd...)**
- ↪ **syntetická barviva;**
- ↪ **GMO;**
- ↪ **zákaz radioaktivního záření - mikrobiální čistota;**
- ↪ **použití ohrožených druhů rostlin;**
- ↪ **UV filtry chemického původu.**

ICEA Itálie

kriteria pro certifikaci - značení

Obalové materiály

- ↪ obalové materiály přicházející do přímého kontaktu s výrobkem musí být pouze z recyklovatelných materiálů
- ↪ materiály škodlivé pro lidské zdraví a pro životní prostředí jsou zakázány
- ↪ u dalšího obal je požadována jeho redukce na nejmenší možnou velikost a jsou požadovány recyklovatelné materiály

ICEA Itálie

kriteria pro certifikaci - značení

Značení finálního KP

- ↪ vyznačení ingrediencí značených jako "organic" a jejich % zastoupení
- ↪ u ingrediencí musí být označena jejich funkce, (např. potassium sorbate - konzervační látka)
- ↪ značení výrobku - zejména ingrediencí - by mělo být dobře čitelné
- ↪ všechna balení a informační materiály obsahující certifikované výrobky mají loga a formulace odpovídající Standardu a budou zhodnocena Komisí pro certifikaci
- ↪ výrobky, které použijí známku kvality bez řádné certifikace, budou staženy z trhu na náklady výrobce.

Kontrolováno jako "ORGANIC"

- ❑ **"ORGANIC"** - látka nebo výrobek, který byl vypěstován nebo vyroben za striktně kontrolovaných podmínek organického způsobu zemědělské výroby
- ❑ **Certifikace** probíhá v rámci národních programů zejména v USA nebo v Kanadě
- ❑ **Kriteria stanovená**
National Organic Program of the USDA
National Organic Standard of Canada

Kontrolováno jako "ORGANIC"

kriteria pro výrobky

- ↪ musí být vypěstovány nebo vyrobeny z ingrediencí bez přítomnosti syntetických chemických látek, odpadních látek nebo GMO
- ↪ zemědělci podléhají kontrole ve způsobu pěstování
- ↪ je zakázáno používat pesticidy, chemická hnojiva, růstové stimulanty, antibiotika, ošetření zářením
- ↪ lze používat pouze "organická" krmiva
- ↪ výrobky / látky "organic" musí být certifikovány nebo ověřeny nezávislou organizací

Kontrolováno jako "ORGANIC" kritéria pro výrobky - značení

100% Organic

výrobek musí obsahovat 100% "organic"
ingrediencí

Organic

výrobek musí obsahovat nejméně 95% "organic"
ingrediencí

Made with Organic

výrobek musí obsahovat minimálně 70% "organic"
ingrediencí

"ORGANIC"

Instituce provádějící certifikaci

**BDIH, ECOCERT, U.S. Department of Agriculture
Soil Association, DEMETER, Oko-Garantie,
IFOAM - International Federation of Organic
Agriculture Movement**

OCIA - Organic Crop Improvement Association

CCOF - California Certified Organic Farmers

"Přírodní kosmetika" vybraní nositelé ochranné známky

"PŘÍRODNÍ" a "ORGANIC" výrobky v ČR

Sdružení pro Cenu České republiky za jakost

**Pravidla Systému ověřování kosmetických
prostředků z hlediska jejich užitných
a kvalitativních vlastností i z pohledu
spotřebitele, a jejich označování značkou
ORGANIC PRODUCT**

"PŘÍRODNÍ" a "ORGANIC" výrobky v ČR

Sdružení pro Cenu České republiky za jakost (SCJ)

- **zájmové sdružení právnických osob (1993)**
- **nevládní a nezisková organizace, jejímž cílem je podpora všech aktivit vedoucích ke zvýšení kvality produkce výrobců a poskytovatelů služeb působících v ČR**
- **je přidruženým členem Evropské nadace pro management jakosti - EFQM**
- **je členem Asociace inspekčních organizací ČR**
- **je členem sdružení Korektní podnikání**

"PŘÍRODNÍ" a "ORGANIC" výrobky v ČR

- je inspekčním orgánem č.4009 akreditovaným ČIA podle mezinárodní normy ČSN EN ISO/IEC 17020

Oblast působení:

- organizování programu Národní ceny ČR za jakost
- ověřování kvality výrobků a služeb s inspekční specifikací provádí pro různé oblasti

www.czechmade.cz

www.scj-cr.cz

ORGANIC PRODUCT - výrobek/kosmetický prostředek, splňující požadavky dané obecně závaznými platnými právními předpisy a že obsahuje **minimálně 80% přírodních ingrediencí** získaných fyzikální cestou

- pro výrobku KP se značkou **ORGANIC PRODUCT** se voda bez chemické úpravy považuje za přírodní produkt a počítá se do obsahu přírodních látek
- KP se značkou **ORGANIC PRODUCT** nesmí obsahovat žádné zdraví poškozující látky

Sdružení pro Cenu ČR za jakost

PURE ORGANIC PRODUCT obsahuje **100% přírodních ingrediencí** získaných fyzikální cestou

- značka **ORGANIC PRODUCT** potvrzuje, že při posuzování kvality výrobku bylo přihlédnuto i k tomu, jak výrobek ovlivňuje životní prostředí

značka ORGANIC PRODUCT je propůjčována na dva roky

Poplatky

⇒ Registrační - 10 000 Kč

příprava Směrnice SCJ a Doložky pro ověření - nevratný

⇒ Ověření posouzení shody - 12 000 Kč

ověření shody podle Směrnice SCJ

⇒ Kontrola posouzení shody - 12 000 Kč

ověření shody podle Směrnice SCJ pro prodloužení platnosti udělení značky

⇒ Používání značky ORGANIC PRODUCT 20 000,- Kč

ORGANIC PRODUCT

"PŘÍRODNÍ" a "ORGANIC" výrobky v ČR

KEZ kontrola ekologického zemědělství

- ✓ nevládní nezisková organizace
- ✓ zajišťuje odbornou nezávislou certifikaci v systému ekologického zemědělství
- ✓ akreditována u ČIA

Předmět akreditace

- ✓ **Osvědčení čj: 68/2007 z 23.01.2007**
Předmět akreditace: Inspekční činnost orgánu typu A k provádění inspekcí ekologických podnikatelů, výrobců biopotravin, krmiv, rozmnožovacího materiálu, osob uvádějících produkty a výrobky do oběhu podle zákona č. 242/2000 Sb. a Nařízení Rady (EHS) 2092/91
- ✓ **Osvědčení čj: 67/2007 z 23.01.2007**
Předmět akreditace: Certifikace bioproduktů, biopotravin, výrobků vhodných pro použití v ekologickém zemědělství podle zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a Nařízení Rady EHS 2092/91

Certifikační programy

➔ **Program základní**

Zahrnuje požadavky Zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a Nařízení Rady (EHS) č. 2092/91 o ekologickém zemědělství a k němu se vztahujícím označování zemědělských produktů a potravin.

Tento program je povinný pro všechny podnikatele, kteří se chtějí přihlásit do systému ekologického zemědělství.

Certifikační programy

- ➔ **Program "KEZ doporučuje pro použití v EZ"**
Tento program nahrazuje program BIO "možno použít v ekologickém zemědělství". Výrobek vhodným pro použití v EZ se rozumí hnojivo, pomocná půdní látka, pomocný rostlinný přípravek, substrát, přípravek na ochranu rostlin, krmná doplňková látka, pomocné přídatné látky pro potravinářskou výrobu, případně jiný výrobek vhodný pro použití v ekologickém zemědělství a výrobě biopotravin, jehož složení a výroba odpovídá požadavkům zákona a nařízení.

Certifikační programy

➔ **Program "Certifikace kosmetických prostředků"**
Nový program rozšiřuje nabídku služeb KEZ o.p.s. o certifikaci kosmetických prostředků vyráběných z přírodních a ekologických surovin.

CPK - CERTIFIKOVANÁ PŘÍRODNÍ KOSMETIKA

CPK bio - nadstavba pro KP s obsahem surovin z ekologického zemědělství, které musí splnit podmínky nejen Standardů, ale musí obsahovat i bio suroviny.

Kriteria

CPK – CERTIFIKOVANÁ PŘÍRODNÍ KOSMETIKA

CPK bio

- ↪ rostlinné suroviny: z EZ, byliny či plody rostoucí ve volné přírodě,
- ↪ neobsahují parafín, vazelínu, ani jiné další ropné produkty, silikony,
- ↪ neobsahují žádné syntetické, vonné, konzervační a barvicí látky,
- ↪ neobsahují GMO,
- ↪ nejsou používány suroviny z mrtvých zvířat (zvířecí kolagen a glycerin, vorvaňovina, norkový tuk a další),
- ↪ neobsahují chemické UV filtry, elektronové nosiče, ethoxylované suroviny,

- ➔ Sběr rostlin probíhá šetrným způsobem s přihlédnutím k zachování druhové rozmanitosti a stability přírodního stanoviště s důrazem na ochranu ŽP,
- ➔ Ekologická likvidace odpadů, ekologická únosnost výroby a obalových materiálů
- ➔ Výrobky ani výchozí suroviny nejsou testované na zvířatech,

Ceník služeb KEZ (2007)

Platí pro CKP a CKP bio s obsahem bio surovin nad 10%

- ⇒ základní roční sazba - 5 000,- Kč
- ⇒ každá další mimořádná kontrola - 5 000,- Kč

Příplatky k základní roční sazbě za obrat

- ⇒ za provozovnu výrobce/distributora obrat do 1 mil.Kč - 1,3%
- ⇒ za provozovnu výrobce/distributora obrat do 3 mil.Kč - 1,2%
- ⇒ za provozovnu výrobce/distributora obrat nad 3 mil.Kč - 1,1%
- ⇒ náklady při registraci užívání ochranné známky KEZ u Úřadu průmyslového vlastnictví 2 000,-Kč/každá ochranná známka
- ⇒ maximální roční částka 55 000,- Kč bez DPH

Sdružení pro Cenu ČR za jakost Nositelé značky ORGANIC PRODUCT

KEZ

Držitelé certifikátů KP

- ✓ **M+H, Harašta a Míča s.r.o. (www.salus-mh.cz)**
- ✓ **NOBILIS TILIA s.r.o. (www.nobilis.cz)**
- ✓ **Botanicus, spol. s r.o. (www.botanicus.cz)**
- ✓ **Syncare Plus, s.r.o. (www.syncare.cz)**
- ✓ **MVDr. Jiří Pantůček (www.topvet.cz)**

"PŘÍRODNÍ" versus "ORGANIC" shrnutí

"PŘÍRODNÍ" výrobky mohou omezeně obsahovat některé vybrané chemické látky.

"ORGANIC" výrobky syntetické látky obsahovat nesmí.

"ORGANIC" výrobky jsou uznávány nevládními organizacemi zaměřenými na ochranu životního prostředí.

"BIODYNAMIC" výrobky jsou "organic", navíc požadují benefit pro rostliny - obnovu, posílení vitality, obohacení půdy, zpětný návrat živin, minerálů a vitaminů.

"Kosmetika "přírodní" a "organic" shrnutí

- ✓ obecně závazný předpis pro země EU není k dispozici
- ✓ platí obecný zákaz klamání spotřebitele při značení
- ✓ platí obecná povinnost srozumitelně informovat spotřebitele o vlastnostech a funkci výrobku
- ✓ stanovisko Výboru expertů pro kosmetiku Rady Evropy/oborové normy zavazuje členy/členské státy

Vlastnosti výrobků by měly naplnit rozumné očekávání spotřebitele vyplývající z označení výrobku, a to zejména v zemích, kde existují specifická kritéria, případně možnost certifikace.

Děkuji za pozornost.

RNDr. Hana Bendová

NRC pro kosmetiku

Státní zdravotní ústav Praha

tel. + 420-267082321

e-mail: hbendova@szu.cz

